

Krme šege belih Kranjcev.

Belih Kranjci se razlikujejo po obredih, koji in jeziku od drugih Kranjcev. Njih pirna šega je dosti posebna, in tebi dragi bratec, ako nisi se poročanem kraju našim mil krajnske zemlje potoval, gotovo neznana. Beli krajnci neče biti brez visocega škilaha (Klobuka) in brez torbice (Torbache) na boku, s kateri navadno nosijo z duhanom in belih lubinami. Če se kateri ženi, pridejo tudi same pred poroko prosci s hišo. Tako so jim prosci poročili, jih pogoste in dobro nadarjen. Po dokončanem trikratnem svauanju, pridejo navadno tisto jutro pred poroko, se pred součnem svetom sli svatje z mladoženjem na svetni dom streljaje in prepevaje različne pesme: „hajde brate, da ga zapjevamo,“ - „diko študi Maljeviću marke.“ i. t. d. Pred hišimajori tudi šaljiucega šentina, kateri se krepstauor pred svojim vrta, s starasino šale aguja, tega in drugega možko popravi, in tako medom odgovarja, da on se vse smeja. Med tem se s hiši gar rucick pripravja, šaljiuce stopi pred durjo s svetlo na rami, ter jih spušča. Stokranite s svoi kuci. Jednoga mladega junca, odgovori starasina. Potem najprvo starasina stopi v izbo, osede se za mizo, vžgeči zastavo s voči. Če drugi svatje se vsedejo s štrasti peči, ktera je navadno s tistih krajev tako velika, da šaljino prstora zauzima. S drugi soti, ako so imajo, stopi okincana škilaha, polna lesnikov, in toliko suč koliko je svatov. Na drugi mizi leže traki in druge svetine lepote. Med tem časom ho se svatje razgovarjajo, pripravljajo se in mati sori plahor, okincano z traki, na čelu s partor, sa persih z iglo, na glavi z belim vencem napleteno „mlado.“ Su jo je ženic čaka, ter jo navadno s sadom obdaruje in je desnicor poda; starasina se jina pa pravo možko posmekuje govoreči: „Da bog da in majka bozja, da si vaju s tem novem danu, kadar izujeta redične detinske postole in sestopita s kolomuz, sleča došla.“ Po to vrsti starasina zastavo na steno, svatje se posedejo stoli mize sa klope i. t. d., in sicer tako, da hodo prvo mesto ozame, gotovo je od vseh najbolj čistlan. Častno mesto ozameta tudi ženic in nevesta, potem starasina in svedočnik (šaljivec). Žene sedi na desni strani neveste,

Katlo da nevesta obloži spol enoji. Med jedjo si razpirajo
& slovesnikom in hroščem varedju: "Kaj deate! ooo, božjo
kapljico, pomozite de dože i majka božja" i. t. d. Med
ručkom (zajutkom se pleče. Po pleču stopijo od druge
mize godci, ki dirudajo in dudljajo, kaj pa, da psav
po hroščem običaju. Pozneje daruje mlada vsacemu
svate & tako imenovani svatški robec, in odide k
stariem & drugorobor. Drugje vstanejo od ručka in
prepevaje teko k vodi. Tukaj je pa že zastava & zem-
lja zapitujena, in kteri izpred svate prvi zastavo
& vodoromoči, ta posebno darilo od mlade dobi.
Od vode gledor zapet & kučer. Prisede zapet sim
se šalijo, da je kaj. Med tem časom kinci se mlada
& svatniki kake, ki od glava do pata (tlanice)
visejo, in dene partora celo, ter hoje že vsa priprav-
ljena za poroko, stopi med svate. Tem kipu se
svatje vrdigujor, in jo spremljajo & cerke, stref
kaj in pevaje celopot. Sudi godci & kacinim
gosti kar mijo in dudljajo. Ktoro si psav kbi
ženice več tacih pevecor, bolj pa stujajo. Po potu
deli nevesta ljudem ki jo srečajo, "stajaj" (kolac,
pogačor & podobni kolca). Drugači se ji robeden
ne zahvali, kakor & vsilom: da si se ji & novem
stenu dobro godilo. Tako pridejo & cerke. Sudi
mašnik raonotako poroči, kakor & vsik kersičanskih
kataličkih cerkvah. & cerke gledor varonot na
ženicev dom. Si zadnjor pot stari mlado blago-
lovijo, in od rje slovo ozamajo. Zda se srčnejor gosti,
stare navadno poroča dni tujajo. Med jedjor ima
mlada na kolenih tako imenovana rja sakolenčka
(starka) prav gator obličnega. Srčen čiti otrok,
pevajo, ktereja drži nevesta med jedjor varor-
jih kolenih. Po dokončani pojedini ozamejo
svatje posledna sveče iz oltarice sledi in
molijo si glasno & prižganimi svečami & roci.
Ker se vsi poljubijo & besedami: "Dože & vami!"
ozame ženice je za to pripravljeno kitičor, obije
jo & anom, ter pokropi se svate. Tako svato
beli klanjci kon končajo.

e